

Спазвайки същите принципни положения, установяваме и най-подходящите модели сред комбинациите от променливи, чиято стационарност се провери с включване на фиктивни сезонни променливи (табл. 2). Тук валидността на модел 3 при наличие на един коинтеграционен вектор се установява в седем комбинации, валидността на модел 4 - в три комбинации, и в две от комбинациите с двата критерия се установява отсъствие на коинтеграционни зависимости.

4.3. Оценка на дългосрочните коинтеграционни отношения

За да се интерпретират получените оценки на коинтеграционните вектори, се извършва тяхната стандартизация, като за дадена променлива значението се приравнява на единица (или за още по-голямо удобство - на минус единица). Тъй като целта на настоящото изследване е да се подложи на оценка производствената функция на Коб - Дъглас, нормализацията се осъществява по отношение на променливите, характеризиращи производството - y_1 и y_2 . По този начин получените с коинтеграционния анализ значения се интерпретират като коефициенти на еластичност на производствени фактори. Резултатите с нормализираните оценки на коинтеграционните вектори за валидните модели⁵ без отчитане на влиянието на сезонния фактор са представени в табл. 3, а тези за моделите с центрирани фиктивни сезонни променливи⁶ - в табл. 4.

⁵ В таблиците са представени само оценките на параметрите в моделите, при които са изпълнени изискванията на икономическата теория за положителни значения на коефициентите на еластичност. Само в една от комбинациите без отчитане на влиянието на сезонния фактор коефициентът пред логаритъма на отработените часове е отрицателен, докато отрицателни значения пред "трудовите" променливи се получават в пет (т.е. половината) от тестваните комбинации с включени сезонни променливи.

⁶ Използват се центрираните фиктивни сезонни променливи, защото обикновените сезонни променливи (приемащи значения 0 или 1) влияят върху средната величина и тренда в редовете, съставени от равнищата на променливите при VAR-анализа, а центрираните фиктивни сезонни средни (чиято сума за година е равна на нула) водят до промяна само във величината на константата, без да влияят върху тренда. За повече подробности вж. Johansen, 1995, p. 84.